

PRILOGA

Ocena metodično didaktične ustreznosti učbenika Think 3

Recenzent:	Andrej Kavčič, prof. angl.
Naslov rokopisa:	THINK 3
Vrsta rokopisa:	UČBENIK
Avtor/ Avtorji:	Herbert Puchta, Jeff Stranks, Peter Lewis-Jones
Založba:	ROKUS KLETT, d. o. o., Stegne 9b, Ljubljana

Učbenik Think 3 je namenjen poučevanju angleščine kot prvega tujega jezika v 8. razredu osnovne šole. Sestavljen je iz 10 enot, ki so enakomerno razporejene tako časovno kot strukturirano po razvoju posameznih kompetenc. Vsaka enota obsega 8 strani in obravnava učne vsebine prek sistematičnega razvoja vseh kompetenc po učnem načrtu. Po vsakem paru enot je v učbeniku že tradicionalno kot v Think 1 in 2 pripravljeno preverjanje znanja obravnavanih vsebin na dveh straneh s področij rabe besedišča, slovnice in jezikovne rabe, bralnega, slušnega razumevanja ter pisnega sporočanja. Na ta način prek tovrstnih preverjanj znanja učenci preverijo svoje znanje na vseh področjih jezika pri obravnavanih vsebinah. Učbeniku so na zadnjih straneh dodana gradiva s področja vsebinskega in jezikovno celostnega učenja jezika (CLIL), ki obravnavajo vsebine biologije, kemije, fizike, zgodovine in geografije na vsebinah in po zahtevnosti, ki se tudi sicer pojavijo v učnih načrtih za 8. razred. V dodatku Literature Extra učbenik nudi tudi 3 izvlečke iz umetnostnih besedil z vprašanji in nalogami odprtega tipa, vezanimi na ta besedila. Na zadnjih straneh pa je učencem v pomoč gradivo za izgovorjavo (Pronunciation) s slušnimi posnetki in jasno označenimi poudarki, pregled slovnice (Get it right!) z osnovnimi sprotnimi vajami, seznam nepravilnih glagolov ter priloge k vajam za razvoj govornega sporočanja (Speaking activities).

Učbenik je zastavljen tudi interaktivno, kar je v učbeniku označeno z znakom R ; pri vsaki enoti so na voljo odlične in tudi starosti in slovenskemu okolju primerno bolj zahtevne interaktivne slovnične vaje v obliki zapolnjevanja vrzeli, povezovanja, popravljanja, postavitve v pravilni vrstni red, izbire pravilnega odgovora, izpeljevanja itd. Vaje so zastavljene na ravni, da učence motivirajo, jim predstavljajo izziv, obenem pa niso prekratke in tako ponujajo dobro vajo utrjevanja znanja.

V uvodni enoti *Welcome* učbenik ponovi in pogloblja osnovne vsebine iz vsakdanjega življenja – podrobna osebna predstavitev, predstavitevni dialog, pogovor o vremenu, družinske povezave, izkušnje in poznanstva, opis preteklega dogodka, nakup v

trgovini ter pogovor v restavraciji, načrtovanje in dogovori. Prek teh vsebin učbenik že v uvodu naredi sistematični pregled in obnovitev obravnavanih vsebin in jezikovnih struktur, besedišča iz predhodnega učbenika Think 2, s tem pa pomaga pri utrditvi osnov in osvežitvi znanja za uspešen začetek novega šolskega leta.

V vseh nadaljnjih enotah učbenik enakomerno in postopno razvija vse jezikovne zmožnosti po učnem načrtu, pri čemer so cilji jasno razvidni in dobro razdelani ter obravnavani v ravno pravšnji količini in primerni razvojni stopnji učencev tako s stališča kompleksnosti kot aktualnosti.

Na področju poslušanja in slušnega razumevanja gradivo ustrezno razvija jezikovne, pragmatične, sociolingvistične in medkulturne zmožnosti. Učbenik vsebuje naloge s področja poslušanja avdio- in tudi videoposnetkov (epizode Photostory) v obliki tako nezapletenih besedil (prepoznavanje podatkov, izpisovanje ...) kot kompleksnejših, ki zahtevajo dedukcijo, logično razmišljanje, predvidevanje. Temu v pomoč je tudi ponazorljivo slikovno/video gradivo za lažje vzpostavljanje konteksta besedil.

Na področju razvoja govora, govornega sporočanja in sporazumevanja nudi gradivo veliko iztočnic za izražanje mnenj, idej, primerjanje in v splošnem spodbuja miselne procese pri učencih, kar je tudi glavno vodilo učbeniškega kompleta Think. Učence vodi tudi na področju razvoja socialnih veščin in odgovornosti saj obravnava teme kot so npr. asertivna komunikacija, samoreflektivnost in samozavedanje, izražanje sočutja, spodbujanje in podpora, svetovanje itd.

Vsebine, ki po enotah razvijajo tako slušno razumevanje kot z iztočnicami in nalogami govorno sporočanje in sporazumevanje, predvsem pa v veliki meri spodbujajo oblikovanje in izražanje lastnega mnenja, so:

- 1. Dialog:** Making a phonecall; Role play – Phone conversations;
- 2. Opisovanje in izmenjava mnenj:** Comparing the past and the present; Animal rights;
- 3. Igra vlog, predvidevanje in pomoč:** A health problem; Making predictions; Sympathising;
- 4. Dialog, pogovor o izkušnjah:** Talking about travel and transport; Talking about life experiences; Life as a bus driver / flight attendant
- 5. Igra vlog, dialog:** Talking about things you have and haven't done; Offering encouragement; Good causes;
- 6. Igra vlog:** Asking and giving/refusing permission;
- 7. Opisovanje in dialog:** Comparing things and actions; Asking for and offering help;
- 8. Izmenjava mnenj:** Giving advice;

9. Opisovanje, izmenjava mnenj: Planning a community fun day; Disagreeing politely;

10. Opisovanje, izmenjava mnenj: Telling a story.

Učenci prek navedenih vsebin razvijajo jezikovne kompetence, ki jih potrebujejo v tujejezikovnem vsakdanu, tj. dialog in pogovor, opisovanje, podajanje in zagovarjanje mnenja, predvidevanje, nudenje pomoči, podpore itd.

Na področju razvoja branja in bralnega razumevanja učbenik nudi raznovrstna besedila, ki so bogata, ustrezno dolga in kompleksna (dolžina in stopnja težavnosti se po enotah nadgrajuje), učencem tematsko zanimiva, aktualna in tudi ustrezno prilagojena za učenje TJ po SEJO. Tipi nalog so zastavljeni sistematično od lažjih proti kompleksnejšim na višjih taksonomskih stopnjah. V podporo besedilu je ustrezno veliko slikovnega gradiva, ki tudi bralce dodatno pritegne k branju. V začetku je najti večino nalog izbirnega tipa in izpisovanja podatkov, povezovanja, kratkih odgovorov, postavitev v smiselni vrstni red, »true/false« trditev, popravljanja napačnih trditev, postopoma pa so učencem zastavljene tudi naloge bolj odprtega tipa, kjer s svojimi besedami in idejami npr. dokončajo stavke, podajo svoje mnenje in ideje, soočajo argumente za in proti, ovrednotijo prebrano in zavzamejo svoje stališče ter ga zagovarjajo. Na področju branja in bralnega razumevanja se učenci spoznajo z naslednjimi vsebinami:

1. Web page: How to stay connected; **Article:** How to send a secret message; **Article:** When East meets West;

2. Article: Events that changed the world; **Article:** Family life in 17th-century Britain; **Culture:** Where life is really hard;

3. Article: Changing bodies; **Webchats:** Crazy things that parents say to their kids; **Photostory:** The phone call;

4. Blog: The non-stop traveller; **Interview:** The taxi driver; **Culture:** Hard journeys for schoolchildren;

5. Online survey responses: Who do you admire most?; **TV programme preview:** Britain's smartest kids; **Photostory:** The new café;

6. Article: An education like no other; **Article:** Learning is brain change; **Culture:** A day in the life of ...;

7. Article: Big movies on a small budget; **TV listings:** Different types of programmes; **Photostory:** Extras;

8. Article: Think before you act online; **Short texts:** Different types of messages; **Culture:** Communication through history;

9. Article: Culture shock in Spain; **Article:** Can a leopard change its spots?; **Article:** Are

we all criminals somewhere?;

10. Article: Everybody loves stories – but why?; **Article:** Can anyone write a novel?;
Culture: Ireland – a nation of storytellers;

Učenci spoznavajo in uporabljajo različne vrste besedil kot so članki, spletne objave, e-poštna sporočila, fotozgodbe, poljudnoznanstvena besedila, intervjuji, kratka sporočila itd. Vse te vsebine in besedilne vrste seveda učitelji obravnavajo tudi z vidika ostalih jezikovnih kompetenc, saj so medsebojno tesno povezane in nudijo veliko iztočnic za poglobljeno učenje in nadgradnjo. Zanimivost je t.i. Photostory, ki učence popelje v življenje in vsakdan vrstnikov v angleško-govoreči deželi in jih vodi skozi njihove vsakdanje preizkušnje in pogovore. Fotozgodba je postavljena v besedilo v obliki medsebojno povezanih epizod. Zelo dobrodošla so tudi izredno zanimiva poljudnoznanstvena besedila s področja zgodovine, znanosti, kulture, ki učence motivirajo in jim širijo obzorja.

Učbenik je poleg že tako raznovrstnih besedil obogaten z dodatkom Literature Extra. Učencem so na voljo pesem (From a Railway Carriage) ter dva odlomka iz angleških kratkih zgodb (*Summer School, The Book*), ki jih učenci obravnavajo vodeno po posameznih nalogah ter tako na avtentičnih umetnostnih besedilih krepijo zmožnosti izluščevanja podatkov, prepoznavanja ključnih podrobnosti, prepoznavanja glavne misli oz. teme, podajanja mnenj, povzemanja besedil, analize oseb in kreativnega razmišljanja o nadaljevanjih zgodb. Obenem besedila učence usmerjajo v razmišljanje o vrednotah, ki jih posamezna besedila izpostavljajo v medsebojnih odnosih med literarnimi junaki, saj ima vsaka zgodba tudi svoj nauk.

Tudi razvijanje strategij pisanja je dodelano z bogatimi iztočnicami in zajema vse cilje iz UN.

Področje pisanja in pisnega sporočanja ter sporazumevanja je sistematično razvito po vertikali učbenika, naloge pa učence usmerjajo k pisanju prek podnalog (npr. odgovori na vprašanja) in vzorčnih besedil. Učenci na tej primerno višji stopnji že svetujejo, pišejo pesmi (npr. cinquain), odlomke, članke, elektronska sporočila, pisma, spise, v katerih predstavijo svoja razmišljanja, izkušnje ter tudi lastne pravljice. Od učencev se jasno pričakuje abstraktno razmišljanje, vživljanje v vlogo drugega, empatičnost in številne druge vrednote. Učbenik *Think 3* po posameznih enotah obravnava naslednje vsebine:

1. Text messages;
2. **Article:** A magazine article about a historical event;
3. **Message:** A phone message;
4. **Essay:** An essay about someone you admire;

5. **Paragraph:** A short passage about you as Slovenia's brightest kid;
6. **E-mail:** An e-mail describing your school routine;
7. **Paragraph:** A paragraph about your TV habits;
8. **Web page:** A web page giving advice;
9. **Letter:** A letter to your future self;
10. **Story:** A fairy tale;

Učbenik poleg sistematičnega razvoja kompetenc omogoča učitelju lastno izraznost in avtonomijo pri poučevanju glede na specifično razreda v smislu interesa, želja, jezikovnih zmožnosti učencev ter ponuja dodatne možnosti za utrjevanje in poglobitev v posamezne vsebine, ki otroke še dodatno motivirajo in aktivirajo.

Naloge v učbeniku *Think 3* so slikovno podkrepljene z jasno organizacijsko strukturo po razvoju kompetenc, kar je v pomoč tudi učno manj uspešnim učencem, obenem pa preko zanimivih vsebin spodbuja razmišljanje in kritičen pristop pri podajanju mnenja in idej. Učenci se spoznavajo z vsebinami iz različnih kultur, sodobnimi aktualnimi vsebinami in z različnimi sodobnimi sredstvi sporočanja. Ob koncu vsakega para enot je pripravljeno preverjanje znanja z nalogami na področju rabe besedišča, slovnice in rabe jezika, branja, poslušanja in pisanja. Vsebine so medpredmetno načrtovane; vsaka učna enota pokriva tudi vsebine z vsaj enega področja ostalih učnih predmetov. Kot izhaja iz naslova učbenika in je tudi tradicionalna komponenta učbeniškega kompleta, le-ta prek učitelja spodbuja in razvija mišljenje in razmišljanje z glavnim poudarkom na širjenju obzorij ter na ozaveščanju in razvoju vrednot kot npr. pomembnost komunikacije, asertivnost, samozavedanje o lastnih vrednotah, zdravje in skrb zase ter za druge, širjenje obzorij prek potovanj in spoznavanj kultur, osebnostne lastnosti, učenje za življenje, varčna potrošnja, odgovorno vedenje na internetu, lastnosti zdrave družbe, itd.

Učbenik je dostopen tudi v elektronski obliki na www.irokus.si, kjer so v elektronski različici pri posameznih vsebinah v učbeniku dodana tudi dodatna interaktivna gradiva, kot so besedila z nalogami v obliki npr. povezovanja, vstavljanja manjkajočih besed kot že opisano. Obenem lahko e-učbenik ob ustrezni uporabi znatno olajša delo učiteljem in nudi boljšo osredotočenost učencem, ki se pri delu pogosto zmedejo ali izgubijo rdečo nit bodisi zaradi težav s koncentracijo ali učnih težav. Tovrstna e-oblika učbenika nudi odlične priložnosti uporabe pri pouku na daljavo.

Učbenik se ponaša tudi z interaktivnimi nalogami s področja slovenske kulture (*Čadrg, a return to the past*), slovenskega športa (*Primož Roglič*), zgodovine (*Communication in Slovenia through history*) in mitologije (*Slovenian mythological creatures*), ki se tematsko navezujejo na medkulturne vsebine v rubriki Culture.

Z vidika slovnice učbenik postopno gradi jezikovno plat jezika ter poleg nadgrajevanja jezikovnih vsebin iz predhodnega učbenika Think 2 razvija še naslednje: pregled navadnega sedanjika, opisnega sedanjika ter razlika v rabi; glagoli, ki izražajo stanja; navadni in opisni preteklik z razliko v rabi; naklonski glagoli *could*, *should* in *ought*; navadni prihodnjik za predvidevanja; prvi pogojnik; časovni odvisniki z *when* in *as soon as*; the Present Perfect Simple slovnični čas ter razlika med njim in navadnim preteklikom; raba členov *a/an/the*/ničti člen; primernik in presežnik (stopnjevanje pridevnika); primernik *as ... as*; raba prislovov načina in pridevnikov; nedoločni zaimki; vprašalni stavki po osebku in predmetu; povratno osebni zaimki; oziralni zaimki; odvisni stavki. Slovnične strukture se po vertikalni učbenikov razvijajo postopoma in se iz enote v enoto povezujejo, utrjujejo in nadgrajujejo. Navodila so sistematična, podana v angleščini, zastavljena so jasno in enoznačno na način, da se učenci zelo hitro navadijo razbirati bistvo in so tako ustrezno opremljeni za pristop k reševanju nalog.

Z vidika didaktike je učbenik primeren stopnji učencev osmošolcev, obravnava učencem aktualne vsebine na tej stopnji in je ustrezne zahtevnostne stopnje, ki obenem nudi dovoljšno podporo šibkejšim učencem, boljšim pa dobro motivacijo za lastno izraznost in poglobljanje tujejezikovnih kompetenc. Učbenik je pregleden, vsebinsko bogat in nudi enakomeren, sistematičen način dela po enotah, začeni z osnovami in v smeri kompleksnejših nalog. Prednost učbenika so bogata in tudi starostni skupini primerno daljša besedila, opremljena z iztočnicami za pogovor, razvoj besedišča in jezikovnih struktur, kar je izjemnega pomena pri razvoju jezika, nasploh pa za izgradnjo samopodobe pri izražanju v tujem jeziku. Obenem učbenik učiteljem nudi podporo in jasno začrtane smernice za delo kot tudi prostor in predvsem čas za prilagajanje in dopolnjevanje z morebitnimi dodatnimi lastnimi gradivi.

Učbenik Think 3 predstavlja zanimivo in tako besedilno kot jezikovno bogato gradivo za poučevanje angleščine v 8. razredu in ga kot takega priporočam strokovnemu svetu v potrditev, saj ponuja veliko iztočnic za kreativni pristop pri poučevanju ob upoštevanju predpisanih ciljev po veljavnem učnem načrtu za angleščino.

Ljubljana, 19. 12. 2020

Andrej Kavčič, prof.